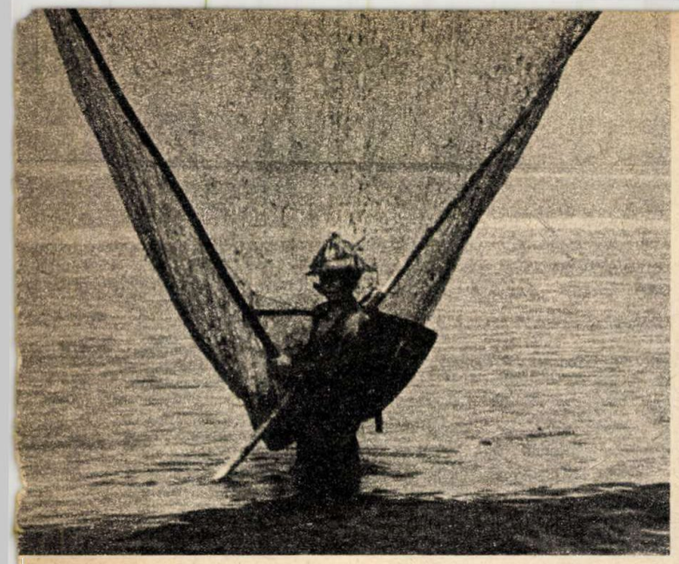

comune — uma — construite pe piloni ciopliți din trunchiuri de copaci și acoperite cu frunze de palmier. Aceste case, în care se adăpostesc cîte 5—10 familii, pot atinge uneori 40 de metri lungime. Cele mai de preț avuții ale locuitorilor sînt cîinii și porcii.

Economia locală se bazează în principal pe pescuit, vînătoare și horticultură. Femeile se ocupă mai ales de cultivarea sagotierului, a bananierului și a plantei taro, mult folosită în alimentație. Bărbații, iscusiți pescari și vînători de mistreți, cerbi și maimuțe, folosesc și astăzi arcul cu săgeți înmuiate în venin. (De-a lungul existenței acestei populații, săgeata otrăvită i-a alungat de multe ori pe străinii care au vrut să-i supună.) Înainte de a pleca la vînătoare, unii dintre bărbații mentawai execută dansuri, imitînd comportarea unor animale.

Pentru mentawai tatuajul reprezintă și astăzi o practică menită să înfrumusețeze corpul omenesc. Pentru a trece la vîrsta adultă — băieții trebuie să susțină diferite probe prin care trebuie să dovedească curaj, îndemînare, iscusință. Cît sînt copii, băieții ca și fetele, sînt înconjurați de grijă și dragoste de întreaga colectivitate.

reunește înțelepciunea și demnitatea. În conducerea obștei, intervenția femeii energice, cu spirit de inițiativă, este decisivă.

Copiii San-Blas merg la școală tribală. La 4 ani toți știu să înoate, la 8 ani conduc o canoe și pescuiesc atît cu undița, cît și cu harponul. Cînd copiii au 10 ani, tatăl îi inițiază în tradițiile familiei, iar la 15 ani băieții sînt pregătiți să construiască singuri o canoe precum și un acoperiș de casă.

E. ROȘCA

UN TEST AVIATIC

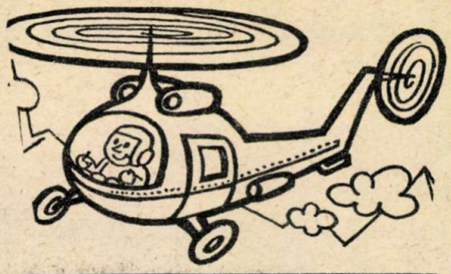

CE ȘTIȚI DESPRE ELICOPTERE ?

Vă prezentăm cinci întrebări avînd fiecare alături trei răspunsuri. Alegeți-l pe cel bun. Răspunsurile corecte le veți nota cu **DA**, celelalte vor fi notate cu **NU.**

Verificați apoi soluțiile și acordați-vă un punct pentru fiecare răspuns bun. Din totalizarea punctelor va ieși nota pe care ați obținut-o și vă veți putea face astfel o idee asupra cunoștințelor pe care le aveți despre acest pasionant capitol al aviației.

1. Cine a avut ideea unei mașini zburătoare cu ajutorul unei elice orizontale?

A. Leonardo da Vinci, în secolul al XV-lea.

B. Frații Montgolfier, în secolul al XVIII-lea.

C. Arhimede, în secolul al V-lea î.e.n.

2. Ca să ieși dintr-un elicopter trebuie să te apleci. De ce?

A. Ca să nu-ți strici pieptănătura.

B. Pentru a nu fi lovit de elice.

C. Curentul de aer este atît de puternic, încît nu te poți ține pe picioare.

3. Care este după părerea ta principala calitate a elicopterului?

A. Viteza.

B. Precizia în aterizare, care-i permite îndeplinirea unor acțiuni de mare dificultate.

C. Posibilitatea de a se ridica la mare înălțime.

4. La ce servește elicea de la coada elicopterului?

A. Face aparatul să înainteze.

B. Îl împiedică să se învîrtă pe loc.

C. Îl ajută să decoleze pe vînt puternic.

5. În ce direcție se învîrtesc paletele elicei unui elicopter?

A. Într-un sens la urcare și în celălalt la coborîre.

B. În același sens și la urcare, și la coborîre.

C. Într-un sens sau altul după direcția vîntului.

Răspuns:
1.: A. 2.: B. 3.: B. 4.: B. 5.: B.

CĂRȚI - BIBLIOTECĂ

«ENCYCLOPAEDIA UNIVERSALIS» *este una dintre cele mai mari lucrări editate în Franța. Recent, a apărut volumul 20, care o încheie. Lucrarea totalizează 21 000 de pagini și 15 000 de ilustrații. 3 000 de autori, savanți și specialiști din întreaga lume, 32 de redactori, 88 de consilieri științifici au lucrat timp de șapte ani la redactarea acestei uriașe opere. La realizarea ei au fost folosite tehnicile cele mai avansate ale informaticii și telecomunicațiilor.*

Pentru a ne da seama în ce măsură a crescut volumul de cunoștințe în ultimele decenii, o comparație poate fi grăitoare. Prima ediție a Enciclopediei britanice a apărut în anul 1771, în trei volume care numărau 2 659 de pagini. De atunci enciclopedia a cunoscut 14 ediții. Ultima are 30 de volume și cuprinde peste 33 000 de pagini, 41 milioane de cuvinte, 1 200 de hărți, 20 634 de alte ilustrații.

UN MILION DE PRIETENI

POȘTA „CUTEZĂTORII" REDACȚIEI

● Cîte ceva despre modestie ● O fetiță și timpul ● Seriozitatea corespondentului ● Un detașament de cutezători

● LAUDA DE SINE... Două cititoare, **Elena Belivacă și Florica Tănase,** din cl. a cincea, Șc. gen. nr. 1 **Merenii de jos — Teleorman,** îmi fac plăcerea de a-mi scrie că **«avem pionieri care aduc cinste școlii» și dau, ca exemplu, șase nume de elevi eminenți, din care primele două sînt — ia ghiciți! —... chiar ale corespondentelor noastre, Lenuța și Florica!** Urmează apoi «lista răilor»: patru elevi care «cu toate ajutoarele primite iau numai note proaste». Sînt convins că Lenuța și Florica învață foarte bine dar poate că era cazul să aștepte ca **altcineva să le laude,** iar ele, între timp, să-și încununeze activitatea continuînd să se ocupe de cei patru! În legătură cu **modestia,** calitate de bază a pionierului, le-aș ruga să citească și răspunsul care urmează.

● **CUM DE LE FACE BINE PE TOATE? Gheorghe I. Ioana** din **Reviga — Ialomița,** o bună elevă din clasa a șaptea a școlii din localitate, nu-mi spune nimic despre ea ci, pe două pagini, îmi povestește despre o prietenă, **Ioana Gh. Gheorghe** (e o coincidență de nume, nu sînt rude) din clasa a opta. În legătură cu Ioana Gh. Gheorghe, colegii se miră de **«cum poate să le facă pe toate»: învață foarte bine (premiul întîi), e prima în acțiunile pionierești (anul trecut a fost comandanta detașamentului), iar acasă mai găsește timp să îngrijească îndeaproape și de cei patru frați mai mici!** Corespondenta mea, reluînd întrebarea colegilor «cum de le poate face pe toate» răspunde simplu: **«pentru că este o cutezătoare. Vă rog mult să-i trimiteți o insignă a revistei; merită!»** Îi vom trimite, cu plăcere, una pentru ea și alta pentru tine.

● **BA VOR, BA NU VOR SĂ CORESPONDEZE! Tinca Oltean** din Baia Mare, str. Cuza Vodă 3/20 mă roagă să-i publicăm adresa **«ca să mă împrietenesc cu copii din toată țara».** Primim multe asemenea cereri. Am mai spus: **nu publicăm alte adrese** decît cele — zeci, sute! — pe care le puteți găsi **citind revista,** inclusiv această rubrică! Dragă Tinca, ești, scuză-mă, foarte comodă! Dacă vrei să corespondezi, **de ce nu începi tu?** De ce vrei să primești «de-a gata» scrisorile? Nu demult, am făcut o excepție publicînd, în vederea corespondenței, adresa **Ioanei Geta Pop** din Blăjești — Vaslui, care spunea că se simte «tristă și însingurată». Cititorii i-au scris și... mulți n-au primit răspuns! Printre aceștia se numără și **Ana Maria Ghebrea, din Fîntînele — Cluj, Șantierul III T.C.H. Someș.** Necăjită, face o grămadă de presupuneri în legătură cu tăcerea fetei din Blăjești: **«Nu i-o fi ajuns scrisoarea mea? Nu i-a plăcut cum i-am scris? Sau a primit prea multe scrisori și nu le poate răspunde tuturor?»** Această din urmă ipoteză e probabil cea care reprezintă adevărul. Iată deci cîte probleme izvorăsc din graba cu care cineva ne scrie «Vreau să corespondez, publicați-mi adresa». Nu! Cui dorește să corespondeze, îi recomandăm **să înceapă el** alegîndu-și adrese dintre cele care populează din belșug reportajele, relatările, informațiile și diferitele noastre rubrici.

● **DETAȘAMENT ABONAT INTEGRAL!** Am promis că vom publica fotografiile detașamentelor abonate integral la revista noastră. Prilejul s-a și ivit! **Toți cei 30 de pionieri ai clasei a IV-a B de la Școala generală nr. 6 din Galați, inclusiv tovarășa comandant-instructor Vasilica Truică** sînt abonați la «Cutezătorii». Clișeul ne-a fost trimis de cercul de reporteri ai Casei pionierilor din localitate.

OVIDIU ZOTTA

DOROBANȚII

Scenariu:
DUMITRU ALMAȘ
Desene:
VIORICA MIHĂESCU

3

DUPĂ PROCLAMAREA INDEPENDENȚEI, CEI ZECE DIN VASLUI ȘI CU FRAȚII LOR DIN TOATA TARA AU PORNIT SPRE DUNĂRE
DINSPRE RĂSĂRIT VENEA ÎN AJUTOR ȘI ARMATA RUSĂ.

COBUZE ZI CEVA DIN FLUIER CĂ NI S-A FĂCUT DOR DE CASĂ...
UN PALOȘ DE IZBÎNDĂ-N ORICE FIU ÎN TOT PĂSTORUL ĂSTAZI EXISTĂ-UN SCUTIER...

ABONAMENTE — prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Din străinătate: ILEXIM — Departamentul export-import presă, București, Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. 2002, telex: 011631.

REDACȚIA: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17.60.10
ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» ● TIPARUL: C.P.C.S.

Prezentarea artistică: POMPILIU DUMITRESCU
Tehnoredactare: LUCIA SICOMAȘ

index 41033

● Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU ● Redactor-șef adjunct: OVIDIU ZOTTA ● Secretar general de redacție: IOAN DONCA

TRĂIASCĂ REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA!
30 DECEMBRIE
Cutezătorii
REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR
JOI, 25 DECEMBRIE 1975, ANUL IX (NR. 431)
12 PAGINI, 1 LEU
52
Desen de Albin Stănescu
Biblioteca județeană MUREȘ TÎRGU-MUREȘ

FOTOGRAFIA SĂPTĂMÎNII

1. Excursie pe Transfăgărășean. (Foto: Casa pionierilor Curtea de Argeș).

2. Și totuși, aceasta e mutarea! (Foto: Matieș Valentina, Cîmpia Turzii).

3. Pe față! Meci în nocturnă pe patinoarul din comuna Lăzarea, județul Harghita.

4. În așteptarea întrebării — secvență de concurs la Școala generală Bacova, județul Timiș.

CONSTELAȚIA „PIONIERII„

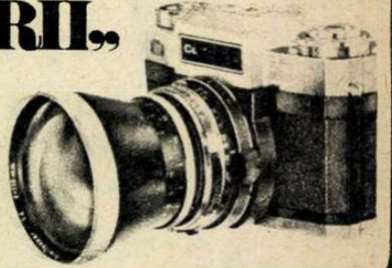

Doriți ca activitatea voastră să fie cunoscută de toți pionierii patriei? Constelația «Pionierii» vă este deschisă tuturor.

Deveniți voi înșivă foto-reporteri!

5. În vizită la șantierul naval — și-a intitulat autorul această fotografie...
...Dar noi știm că nu e doar atît, ci o întîlnire cu viitorul. (Foto: Casa pionierilor Galați).

6. O carte frumoasă pentru vacanța unui prieten al cărții: pionierul. (Foto: Liceul «Ion Minulescu», Slatina).

7. Nu doar în căutarea zăpezii, ci fiindcă ne stă bine la înălțime. (Foto: Școala generală Petrila).

8. Căldura din seră n-o dau numai caloriferele. (Foto: Ghiță Georgeta, Școala generală nr. 13, Ploiești).

9. Mecanizatorii din Curtișoara-Olt, au primit întăriri. Grîul poate aștepta liniștit venirea primăverii. (Foto: Școala generală Curtișoara, Olt).

10. Gospodarul bun își face vara sanie și iarna ...un cart! (Foto: Casa pionierilor Lugoj).

11. Un final cu carnaval! (Foto: Casa pionierilor Drobeta-Turnu Severin).

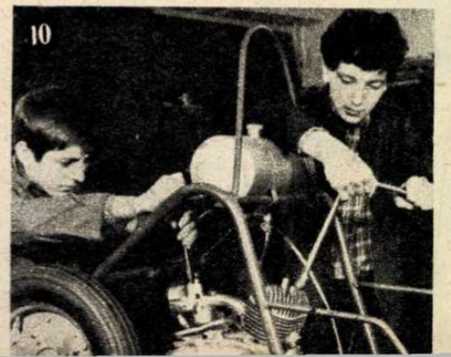

ACTUALITĂȚI
„CUTEZĂTORII"

În contextul acestui sfîrșit de an, cînd întregul nostru popor trăiește satisfacția marilor succese obținute în îndeplinirea și depășirea sarcinilor actualului cincinal și în pregătirea următorului cincinal, în preajma sărbătoririi a 28 de ani de la proclamarea Republicii, au fost reluate în plen lucrările celei de-a doua sesiuni a actualei legislaturi a Marii Adunări Naționale. Evenimentul a fost puternic marcat de **Expunerea prezentată de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU cu privire la mărețele realizări ale poporului român în cincinalul 1971—1975 și la politica externă a României, pusă în slujba păcii și colaborării internaționale.** De la tribuna înaltului for al puterii supreme de stat a României, tovarășul Nicolae Ceaușescu a făcut un prim bilanț al mărețelor realizări obținute de poporul nostru, sub conducerea Partidului Comunist Român, în dezvoltarea economico-socială a țării în perioada actualului cincinal, al pregătirii trecerii țării în noua etapă de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, o analiză profundă, realistă a problemelor vitale ale omenirii, propunînd inițiative constructive pentru soluționarea acestora în spiritul eticii și al legalității internaționale, adresînd totodată o vibrantă chemare la creșterea rolului popoarelor pentru consolidarea cursului spre destindere, înțelegere și cooperare internațională. Urmărită cu deosebită atenție de întreaga țară, încheiată într-o atmosferă însuflețită, în aplauzele și ovațiile entuziaste ale deputaților și invitaților, Expunerea secretarului general al partidului a avut un puternic ecou în rîndurile întregului nostru popor, care o apreciază ca un document de o remarcabilă valoare teoretică și practică.

OMAGIU REPUBLICII

Privește-mi ochii mari, curați și limpezi;
Vezi freamătul brazilor pe culmile de munte.
Vezi aurul pîinii în spice, cîntecul apelor repezi
Și-nțelepciunea timplelor cărunte.

Privește țara! I se reflectă chipul în oamenii ei,
Cu mărețe furnale, cu aurul negru din mine...
Vezi inima țării, curată ca și ochii mei,
Și simți cum viața crește cu pași repezi spre mîine!

DANIELA DUMITRU,
clasa a VIII-a B, Liceul N. Bălcescu, Balș

DESENUL SĂPTĂMÎNII
executat de **CODIN COCIOABĂ**, clasa a V-a B, Șc. generală 179, București

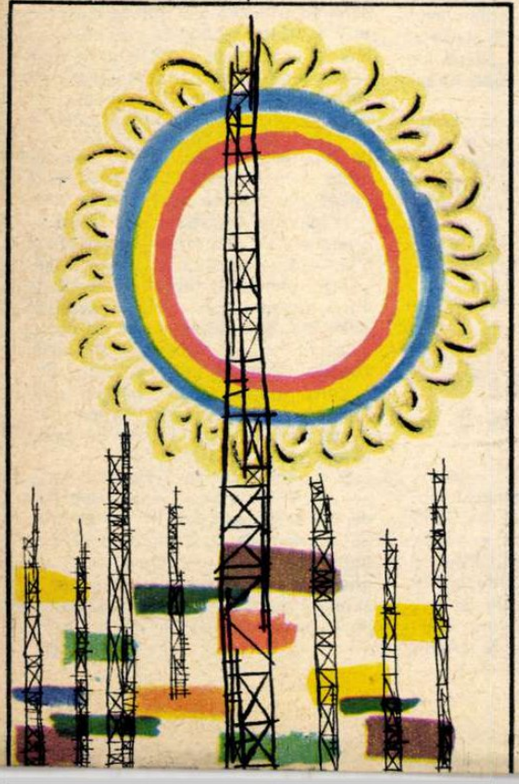

CHENARUL DE ONOARE

Ca rod al străduinței de autodepășire necontenită la învățătură, de pregătire temeinică pentru muncă și viață, în spirit revoluționar, un mare număr de unități pionierești din întreaga țară raportează acum, la sfîrșitul primului trimestru, succese deosebite la învățătură — PROMOVABILITATE DE SUTĂ LA SUTĂ. În acest număr, avem bucuria să publicăm numele primelor unități care ne-au împărtășit izbînzile lor.

Județul ALBA: Șc. gen. com. Micești; efectiv: 137; director: Vasile Rusu, comandant-instructor: Mircea Crevean, pionier comandant: Elisabeta Trif. ARAD: Șc. gen. com. Macea, 415, Pavel Covaci, Traian Lepăduș, Cornelia Secui; Șc. gen. com. Radna, 283, Ioan Gavriliă, Mărioara Avrămuț, Ciprian Ioan. ARGEȘ: Șc. gen. nr. 3, Pitești, 489, Gheorghe Zaharescu, Constantin Mirică, Corina Predușș; Șc. gen. Zărnești, com. Mălureni, 145, Gheorghe Rădulescu, Nicolae Lis Roșu, Gheorghe Ungureanu. BACĂU: Șc. gen. nr. 18, Bacău, 680, Georgeta Angheluță, Cristina Cries, Constanța Radu. BIHOR: Liceul nr. 3 Oradea, 169, Maria Copil, Silvia Micovschi, Corina Radu; Șc. gen. Cherechiu, 83, Zoltan Pap, Iuliana Lakatoș, Edith Pap. BISTRIȚA NĂSĂUD: Șc. gen. com. Dumitra, 353, Vasile Andronesi, Ileana Hartianu, Felicia Sirb; Șc. gen. com. Chiliva-șu de Cîmpie, 172, Luca Răzoare, Maria Fărcaș, Anișca Haidău. BOTOȘANI: Șc. gen. com. Ungureni, 200, Eugen Sirghie, Ionuț Vitalariu, Elena Chebac; Șc. gen. Cristești, 220, Dumitru Asimionesei, Olga Tilion, Elena Tunsu. BRAȘOV: Șc. gen. nr. 15 Brașov, 1 205, Magda Ily, Angela Barna, Dan Zehan; Șc. gen. Șinca Nouă, 204, Ioan Debu, Viorica Burcică, Ioan Brețae. BRĂILA: Șc. gen. Ciochile, 491, Gheorghe Pătrașcu, Nicolae Băbeanu, Jenica Axinte. BUZĂU: Șc. gen. com. Ciondiru, 150, Constantin Nicolescu, Alexandrina Mușetescu; Șc. gen. nr. 8 Buzău, 369, Marin Pîslaru, Silviu Busuioc. CARAȘ-SEVERIN: Șc. gen. Obreja, 223, Nicolae Mireanu, Maria Tămaș, Emilian Nicorescu. CONSTANȚA: Șc. gen. com. Mihai Viteazu, 276, Aurelian Stănescu, Maria Cheicea, Cătălin Parfene; Șc. gen. nr. 2 Cernavodă, 484, Ion Jugănaru, Margareta Popa, Horațiu Ionescu. COVASNA: Șc. gen. nr. 1, Bicsad, 154, Ștefan Nagy, Ștefan Farkas, Ladislau Nagy. DÎMBOVIȚA: Șc. gen. nr. 1, Hulubești, 223, Ion Alexandru, Marilena Ghițescu. Marian Arambașa. DOLJ: Șc. gen. nr. 22, Craiova, 994, Ana Stoica, Aurora Măzină, Mihaela Șoiea; Șc. gen. nr. 29, Craiova, 772, Ion Ștefan, Aurora Epureanu, Ileana Dincă. GALAȚI: Șc. gen. Coasta Lupei, com. Nicorești, 111, Mihai Movileanu, Alexandrina Ciobotaru, Ecaterina Virlan. GORJ: Șc. gen. com. Pociovalișteș, 208, Gheorghe Leuștean, Gheorghe Țilea, Livia Dănuț; Șc. gen. Căpreni, 127, Constantin Georgescu, Lelia Stoica, Marius Stoica. HARGHITA: Șc. gen. com. Lunca de jos, Tanko Gyula, Fülöp Lenke. HUNEDOARA: Șc. gen. nr. 6 Petrila, 917, Lucia Daniel, Victoria Tolomei, Minodora Marchidan; Șc. gen. com. Vața de Jos, 375, Sabin Selagea, Nicolae Cristea, Garofița Paul. IALOMIȚA: Șc. gen. Gheorghe Doja, 373, Gheorghe Lupu, Valerica Neagu, Lenuța Manea; Șc. gen. Platonești, 204, Alexandru Alexandrescu, Ion Moise, Maria Butnaru. IAȘI: Șc. gen. Bogdănești, com. Horlești, 180, Gheorghe Jipu, Aurel Furmuzachi, Viorica Herbuz; Șc. gen. com. Probota, 130, Maria Elena Vătafu, Elena Aruștei, Melania Onofraș. ILFOV: Șc. gen. nr. 2, Buftea, 396, Viorica Ștefan, Elena Albu, Florina Călăraș. MARAMUREȘ: Șc. gen. com. Moțira, 114, Mihai Herman, Doina Tiran, Delia Brînzei. MEHEDINȚI: Șc. gen. com. Orevița Mare, 201, Victor Cameniță, Vasile Stănculescu, Zeneida Popescu. MUREȘ: Șc. gen. com. Singeorgiul de Mureș, 550, Ștefan Mezei, Maria Fărcaș, Andrei Mosvisiov; Șc. gen. com. Hodac, 370, Dumitru Pop, Vasile Lupu, Maria Man. NEAMȚ: Șc. gen. nr. 5, Tg. Neamț, 534, Domnica Fică, Ecaterina Untaru, Nicoleta Fică. OLT: Șc. gen. com. Teiș Vad, 76, Niculina Costache, Elena Bolcu, George Costache. PRAHOVA: Șc. gen. nr. 31, Ploiești, 983, Matei Nicolae, Maria Androne, Ruxandra Marina; Șc. gen. com. Liliești, 648, Florian Biolănescu, Elena Dumitrescu, Aurora Biolănescu. SATU MARE: Șc. gen. com. Mădăraș, 155, Vespasian Onac, Ioan Rotoiu, Daniela Ionescu. SĂLAJ: Șc. gen. com. Măcrișteș, 137, Leon Gheuca, Dumitru Ember, Maria Dragoș. Șc. gen. com. Metiș, 91, Mihail Lösch, Elfriede Schobel, Werner Homm; SUCEAVA: Șc. gen. nr. 5, Fălticeni, 166, Otilia Vrînceanu, Gheorghe Butnaru, Lăcrămioara Blănaru. TELEORMAN: Șc. gen. nr. 2, Zimnicea, 386, Ion Andrițoiu, Elena Pîrlan, Ioana Pătrănescu. TIMIȘ: Șc. gen. Lenauheim, 207, Constantin Pascău, Matilda Michelsz, Camelia Sandu. TULCEA: Șc. gen. com. Caraorman, 87, Aron Herișan, Constanța Herișan, Felicia Dănilă; Șc. gen. com. Frecăței, 178, Aurel Doroșcencu, Victoria Sava, Maria Tudor. VASLUI: Șc. gen. nr. 4, Vaslui, 412, Aurel Birzu, Maria Gabon, Daniela Stavăr; Șc. gen. com. Moara Grecilor, 98, Maria Ivana, Doina Trofin, Mihaela Ciurea. VÎLCEA: Șc. gen. com. Știrbești Ghioroiu, 390, Dumitru Merian, Elena Teodorescu, Tatiana Merian. VRANCEA: Liceul A.I. Cuza, Focșani, 430, Ecaterina Drăghici, Cornelia Calciu, Liliana Enache. MUNICIPIUL BUCUREȘTI: Șc. gen. 165, 1645, Circiumaru Adriana, Cismaru Vanda, Drăgan Elisabeta.

(Va urma)

606.360[P]

AFIȘ CULTURAL ARTISTIC

În programul variat al vacanței de iarnă, un loc aparte îl ocupă activitățile cultural-artistice. Comandamentele unităților au și ales filmele și spectacolele de teatru care vor fi vizionate, au stabilit secțiile muzeelor care vor fi vizitate. Dar pionierii au și o activitate artistică proprie. Astfel, în aceste zile se va desfășura în prima sa fază Festivalul de teatru, de poezie patriotică și revoluționară al pionierilor și elevilor cu titlul «Sub flamura partidului, te slăvim Românie socialistă!». Totul este pregătit. Repetițiile s-au încheiat. Gongul va bate în chiar primele zile de vacanță. Cei mai buni recitatori, cele mai bune echipe de teatru vor urca pe scenă. Vor fi selecționați pionierii care se vor distinge prin alegerea unor texte generoase, exprimînd înaltul sentiment al dragostei de țară și care se vor distinge prin originalitatea interpretării.

În același timp, la Cluj-Napoca, între 4—10 ianuarie, se vor întîlni pionieri fruntași în activitatea artistică din toate județele țării. Aflîndu-se împreună, purtătorii cravatelor roșii cu tricolor vor face un rodnic schimb de păreri, vor învăța unii de la alții noi cîntece patriotice, revoluționare. Tinerii condeieri vor citi din creațiile lor, desenatorii își vor prezenta lucrările, iar cinecluburile vor fi gata pentru gala de film care va avea loc. Va fi un dialog care va duce la îmbunătățirea activității cultural-artistice a purtătorilor cravatei roșii cu tricolor, în lumina ideilor celei de a III-a Conferințe Naționale a Organizației pionierilor.

S-a terminat trimestrul- începe trimestrul!

Ce faceți, să zicem, astăzi? Iată o întrebare la care, desigur, toate mîinile se vor ridica harnice și vesele, în sus.

Veți merge la un film — să presupunem. De ce nu? Sau la derdeluș. Foarte bine. O vizită la un prieten, o excursie cu detașamentul? O carte nouă? Un spectacol la școală? Fiecare după dorințele exprimate dinainte pentru programul de vacanță, fiecare după — cînd e cazul — inspirația zilei.

La fel vor fi procedînd în aceste zile și pionierii din Petroșani. La fel ca și-n alte părți și ei vor merge la școală. Dar nu numai pentru a desfășura un concurs de șah sau un montaj literar-muzical, ci pentru a veghea ca nimic din școală — ateliere, săli de clasă, laboratoare — să nu ducă lipsă de îngrijire.

Ca ei procedează și pionierii Capitalei care și-au propus ca de două ori pe săptămînă să vadă ce mai e de făcut prin școlile lor. Și ca să fie în tonul unei frumoase tradiții pionierești, dar și în actualitate, au scris în program «Școala noastră — și în vacanță — ca o floare!»

În comunele din județul Mehedinți, pionierii și uteciștii aflați în sat în vacanță au program comun și în ceea ce privește îngrijirea școlii, pregătirea ei pentru noul trimestru.

Fiindcă o vacanță nu înseamnă, nici în glumă, «cartea în cui» și «școala, treaba ei» pentru cei care obișnuiesc să spună locului unde învață, unde-și trăiesc o mare parte din copilăria lor de școlari și pionieri — «Școala noastră».

... Deci, revenim cu întrebarea: dragi cititori aflați în vacanță, ce mai aveți în plan pentru ziua de astăzi — cu gîndul la trimestrul care se apropie?

Ilie Traian

Bătaie cu bulgări - dar nu chiar „bătaie"!

Vacanță-vacanță: timp destul, bine odihnit, hrănit cu proteine, deh, ca iarna; frigul-frig, te pișcă și-ți bagă viteză în mușchi — așa că lesne se poate întîmpla să te simți ca... Popeye marinarul după ce-a luat o dușcă de spanac! Și-atunci, chef mare de hîrjoană, îți duduie sîngele în vine; energie gata să dea pe-afară. Și uneori chiar mai dă. Așa e de părere și Lucian Trache, semaforist încercat, membru al detașamentului clasei a VII-a de la Școala generală Ștefănești, Argeș.

Lucian:

— Unii cred că zăpada e chiar de vată. Altminteri cum de nu-și dau seama că o îmbrînceală puternică poate fi, chiar și pe zăpadă, dureroasă? Ca să nu mai vorbesc despre bătaia cu zăpadă: fac bulgărul tare și te lovesc de la cîțiva metri.

— Dacă nimeresc și fața, atunci...

— Da, poate fi de-a dreptul periculos.

— Și mai e ceva. O plăcere ciudată pe care n-o înțeleg (dar să zicem că voi, copiii, i-ați găsi vreo motivație): aceea de-a bate cu bulgări mai ales fetele.

— Da, știu. Uneori fetele chiar plîng, dar unii tot nu-și dau seama și continuă să facă haz. Dar știți ce mai cred eu? La bătaie cu bulgări poți să dai și fără să se știe cine a dat. E un fel de-a te ascunde de răspundere — și așa face ca și unii copii, mai cuminți de felul lor, să piardă simțul măsurii. Alteori se dă vina pe cîte-o împrejurare, pe frig, pe vînt, pe... patine sau săniuța care alunecă prea tare — și necazurile cică se scuză de la sine.

— Mă rog, așa cred ei — și poate nu numai ei. Dar nu crezi tu — și poate și alții — că se poate da vina și pe... faptul că, referitor la faptele vacanței de iarnă, sîntem în general îngăduitori, că chiar ele, Semafoarele, sînt de obicei ...cam înghețate? Vacanța fiind scurtă, zăpada... mare și gerul puternic, Semaforul moțăie lîngă sobă și cînd reîncepe școala, cu greu se mai gîndește cineva la «ce a fost» — avînd în față grijile trimestrului doi.

Și atunci, chiar așa? Bucuriile albe — adică frumoase — ale vacanței de iarnă să le lăsăm să fie umbrite de îmbrînceala obraznică, de piedica imprudentă și periculoasă pusă pe gheață, de plesnetul bulgărelui tare — și uneori murdar — pe obrazul luminat de ninsoare și veselie?

T. Răceanu

O URARE DIN VACANȚĂ CU GÎNDUL LA ȘCOALĂ

În această perioadă am urmărit ca toți pionierii bistrițeni să cunoască documentele Conferinței, să acționeze în spiritul lor. Printre altele, o atenție deosebită am acordat îndeplinirii în mod exemplar a tuturor îndatoririlor noastre școlare și, în mod special, îmbunătățirii situației la învățătură. În acest scop, spre sfîrșitul trimestrului I am antrenat detașamentele de pionieri în străduința continuă de-a înlătura nu numai corigența, ci și rezultatele mediocre. Săptămînal am analizat, în detașamente, situația la învățătură și am luat măsuri de sprijinire a elevilor care întîmpinau greutăți. În multe unități a apărut «panoul hărniciei și demnității pionierești». Și putem spune că străduințele noastre au fost încununate de succes. Ne mîndrim cu unitățile de pionieri din localitățile Dumitra, Silivașu de Cîmpie, Sigmir, Zeica, Cușma și altele, care la sfîrșitul acestui trimestru au promovabilitatea de sută la sută. De asemenea, un număr mare de detașamente din alte unități au realizat această performanță care le onorează.

Totodată, ne-am pregătit din timp și pentru organizarea în mod plăcut și util a vacanței de iarnă. Am avut grijă — împreună cu comandamentele orășenești și cu activele din școli — ca programul vacanței să fie rodul dorințelor și fanteziei tuturor pionierilor și școlarilor. Să fie un program bogat; dar nu încărcat; interesant, dar nu fantezist, ci realist. Am prevăzut, de pildă, acțiuni de rezervă pentru cazul în care nu vom avea zăpadă. În scopul instruirii activelor pionierești, în opt centre din județ s-au organizat tabere locale de instruire, iar la nivel județean, trei tabere de instruire a pionierilor comandanți de unitate, a președinților de microceapeuri și a colectivelor de mici corespondenți. Bineînțeles, am pus la punct și un program atrăgător de întreceri sportive: la săniuș, la schi și la patinaj. N-am uitat, se-nțelege, nici carnavalurile pionierești dintre care unele se desfășoară chiar în aceste zile.

Folosesc acest prilej pentru a transmite tuturor pionierilor țării, prin intermediul revistei, un salut pionieresc, vacanță plăcută, dar și... mult succes în trimestrul al II-lea.

ADRIAN TITIENI
pionier locțiitor al președintelui C.N.O.P.

AMENAJAȚI-VĂ SINGURI UN PATINOAR

E o lucrare simplă și ușoară, la îndemîna oricui. Dar mai ales utilă, permițîndu-vă să practicați unul dintre cele mai frumoase și reconfortante sporturi de iarnă — patinajul — în condiții bune și în deplină securitate. (Ne referim la faptul că dispunînd de un asemenea patinoar, nu veți mai fi atrași de gheața lacurilor sau bălților care știți că se poate sparge oricînd sub voi, consecințele fiind, de obicei, dintre cele mai grave). Iată cum trebuie să procedați:

Pe un teren de handbal, de baschet, de volei sau chiar de fotbal, de preferință bituminizat (pot fi folosite și cele de pămînt, cu condiția ca în prealabil să fie bine netezite), perfect orizontal și avînd obligatoriu bordura în bună stare (de cel puțin 5—6 cm înălțime), turnați cu furtunul sau găleata, într-o zi în care temperatura e sub zero grade, cîteva straturi succesive de apă (al doilea strat se toarnă după ce primul a înghețat, al treilea după ce a înghețat cel de al doilea și așa mai departe). Cînd gheața a depășit 5 cm în grosime, patinoarul e gata, puteți intra pe el.

După două-trei zile de folosire, gheața se macină la suprafață. Pentru a o recondiționa, veți mătura și îndepărta sfărîmăturile, apoi veți turna peste gheață încă unul sau două straturi de apă, după înghețarea cărora patinajul poate fi reluat.

Convinși că mulți dintre voi veți pune în practică sfaturile noastre, vă dorim... patinaj plăcut.

„AȘA NU!“ SPUNE SEMAFORUL

SANDVIȘURI CU... ÎNVIORARE

Sau înviorare cu sandvișuri — cum vă place!

Dacă vă place!

Pentru că elevilor Școlii generale nr. 153 din București, nu prea!

Așa, luate **separat**, cum să nu: înviorarea te înviorează, iar sandvișurile, fabricate «în casă» (adică în școală), bunătăți garantate, un leu bucata, convenabil.

Dar vine recreația mare și musai trebuie făcute **amîndouă odată** — indicație de la conducerea școlii. «Un-doi! Un doi!» — dacă ai fost inspirat și ți-ai cumpărat un corn — atunci poți să-l vîri în buzunar și dacă te miști cu grijă, ai șanse să-l continui după înviorare. Dar dacă ai sandviș cu... parmezan? Ei, acu-i acu. Îl ții strîns în mînă — afară e frig, ai vrea să-ți «inviorezi» și degetele, dar nu: le ții încleștate că e păcat de parmezan. Dar la o mișcare brusc hărnicită, sandvișul zboară, zboară — și rămîi doar cu amintirea parmezanului între degete. «În clasă!» — răsună în sfîrșit comanda. Toată lumea se grăbește spre intrare.

În curte, ca pe-un cîmp de bătaie, tot trofee gustoase: sandvișuri cu pate, cu salam, cu...

Rugăm direcția școlii să decidă.

SĂ CÎȘTIGE... CE?

Era vorba de un concurs «Cine știe, cîștigă». Erau angajate echipajele claselor a VII-a A și a VII-a B din comuna Stoina, județul Gorj. Tema: Brâncuși. Ce vreți temă mai captivantă pentru un gorjan? Și copiii s-au pus pe treabă: după materiale prin biblioteci, după documente etc.

Detașamentul de la a VII-a A, mai norocoși — sau mai harnici! — și-au făcut rost de-o bibliografie bogată. Mulțumiți, pionierii se pregăteau pentru împărțirea sarcinilor. Cei de la a VII-a B s-au supărat! Că de ce, adică? De **ce?** Că aveau cei de la clasa paralelă mai multe cărți. De necrezut!

Și s-au supărat așa de tare că au trecut la «acțiune». Ca să fie siguri de reușită, au convins-o și pe... tovarășa diriginta a clasei lor să le fie alături. Într-o bună dimineață au pătruns pe «teritoriul» celor de la a VII-a A și găsind pe o bancă volumul «Tinerețea lui Brâncuși», l-au transformat în trofeu și... l-au luat! «De ce ne luați cartea?... Dați-ne cartea!» — nu și nu, cei de la a VII-a B voiau morțiș să cîștige ei.

Să cîștige... **ce?**

Că au pierdut din start adevăratul trofeu pus în joc: bucuria de a-ți îmbogăți mintea și înfrumusețа inima într-o întrecere dreaptă, cinstită, cot la cot cu colegii și prietenii tăi.

SCRISOARE PENTRU... POȘTAȘ!

Dar nu s-o ducă mai departe, ci **s-o citească!**

Și să afle — deși, bineînțeles că știe mai bine decît oricine — că revistele abonaților noștri din satul Damiș, comuna Bratca, județul Bihor, ajung la cititori cu multe zile întîrziere.

S-o citească poștașul și să afle rugămintea noastră de a-i ajuta să primească revista la timp. Ne face plăcere să ni-l imaginăm oprindu-se în fața școlii, cu geanta doldora de «Cutezătorii» și strigînd vesel «Poșta!» Îi mulțumim.

UN ITINERAR AL FRĂȚIEI PIONIEREȘTI

Corund. Dimineață de toamnă. Picături de ploaie. Pregătiri în toi. Motorul autobuzului pornește. Direcția — Tîmboiești, comună aflată între Focșani și Rîmnicu Sărat.

S-a «înfierbîntat» atmosfera: melodii populare românești și maghiare se aud în mașină. Pe drum, facem cunoștință cu bazinul Ciucului, cu plaiurile Ghimeșului, apoi cu realizările industriale ale văii Trotușului. La Mărășești, primul popas pentru a vizita Mausoleul. Aici ne așteaptă reprezentanții pionierilor din județul Vrancea.

A început să apună soarele, cînd am ajuns la punctul final. Ne așteaptă un grup mare de pionieri: după obiceiuri strămoșești, ne întîmpină cu pîine și sare. Apoi pornim împreună spre centrul comunei. În fața Consiliului popular din Tîmboiești se află întreaga suflare a localității. Primarul rostește un cald bun venit pentru oaspeți și salută prietenia care s-a legat între pionierii din cele două localități. Peste tot bucuria revederii strălucește în ochi. Prietenii, brat la brat, pornesc spre casă, fără să mai fie nevoie de o repartizare formală.

A doua zi de dimineață, toată lumea se află pe terenurile de sport. Băieții joacă fotbal, fetele handbal, iar publicul îi susține frenetic... Gazdele noastre sînt foarte ospitaliere. Și mîndre de satul lor minunat, de rezultatele obținute în producție. Anul acesta au fost culese 9 800 kg struguri pe hectar, cifră pe care am aflat-o de la inginerul cooperativei agricole de producție.

După masă are loc o mare serbare la căminul cultural. Recitări, cîntece românești și maghiare, dansuri populare. Acestea au fost cîteva din punctele programului care s-a terminat cu hora unirii, la început pe scenă, unde copiii și adulții strigau la fel de însuflețiți:

«Corund, Corund — Tîmboiești,
În vecie să trăiești!»,

apoi hora s-a extins și în curtea căminului cultural. Trecătorii, oprindu-se din drumurile lor, priveau curioși această manifestare de adevărată prietenie, în cadrul căreia oaspeții și gazdele cîntau: «Hai să dăm mînă cu mînă...»

Ziua următoare am vizitat sediul C.A.P., unde am aflat că pe lîngă viticultură, grîul și porumbul se cultivă pe 688 hectare, floarea-soarelui pe 110, iar pe 268 hectare se întind livezi bogate. Am admirat, în același timp, la centrul de vinificație, utilajele moderne de prelucrare și păstrare a strugurilor și a vinurilor...

Abia la ora plecării ne-am dat seama că bagajele noastre au crescut în greutate... În afară de frumoasele cadouri, valizele noastre conțineau multe kilograme de struguri și alte fructe.

În drum spre casă ne gîndeam cu nostalgie la zilele frumoase petrecute împreună cu prietenii noștri, derulam filmul acelor minunate clipe petrecute în folosul nostru, îmbogățindu-ne cunoștințele de limbă română, căpătînd noi experiențe de viață, experiență pe o viață întreagă de om...

Nerăbdători, așteptăm primăvara, anotimp care ne va aduce întîlnirea cu prietenii noștri, pionierii din Tîmboiești, cînd vom reveni, de data aceasta la noi, la Corund, aceleași zile frumoase, aceleași bucurii.

Bölöni Domokos

SCHIORII

Scrisă de LEONIDA NEAMȚU

Puțin după miezul nopții, într-o rază a lunii, am văzut o vulpe mare tăind poiana în diagonală. Avea un mers atît de liniștit și, trecînd prin dreptul ferestrei îmi aruncă o privire atît de înțeleaptă, încît, dintr-o dată, prin simpla ei apariție fugară, m-am simțit mai bine, iar îngrijorarea îmi mai scăzu.

Mergînd ușor m-am apropiat de patul băiatului, am lipit mîna de fruntea sa fierbinte. L-am ridicat cu precauțiune, sprijinindu-l în pernă. Pleoapele i se zbătură, în ochii injectați luci febra. El înghiți pastila, cu apă, probabil fără să înțeleagă prea bine, ce face și se culcă iar, cu un suspin.

M-am înapoiat la fereastră. În semicerc, coloanele piscurilor străjuiau singurătatea nopții. În fața mea, sub fereastră, patrusprezece perechi de schiuri înfipte în zăpadă păreau că dorm în picioare ca santinelele obosite. În spatele meu, în dormitorul comun, clasa a șasea sforăia și ea, după o zi plină de evenimente. Cel puțin așa-mi închipuiam, fiindcă deodată ușa scîrții imperceptibil și-și făcu apariția Paul M., un băiat mic și firav care se ținea mereu de șotii. Nu de mult legase clopoțelul de coada unei pisici, care pisică apoi, tîrîndu-l pe coridoarele școlii, dăduse o pauză falsă... L-am întrebat ce e cu el, de ce nu doarme? Îmi explică, privindu-mă cu ochii lui totdeauna mirați, că de vreme ce bolnavul trebuia să ia medicamentul la ore fixe, el se temuse ca nu cumva să adoarmă, după o veghe atît de lungă. M-a întrebat apoi dacă n-aș dori să mă odihnesc nițel, că ar putea să aibă el grijă de băiat? L-am trimis cu blîndețe în dormitorul comun, acolo unde, în paturile suprapuse, clasa a șasea sforăia...

Noaptea se scurgea cu o încetineală răutăcioasă, știți cum e cu nopțile petrecute la căpătîiul unui bolnav. Lampa cu petrol arunca o lumină mică, înconjurată de un ziar pentru a cruța ochii băiatului. Priveam ceasul neîncetat: cînd eram convins că trecuse o eternitate, constatam că abia se istovise un biet minut. Din nou ușa dormitorului mieună discret și o umbră subțire și agilă se apropie de mine. «Ce e, Petrică, l-am întrebat pe cel mai bun schior al clasei, nici tu nu ai somn?» Ba are somn, îmi răspunse, dar voia să știe cum îi merge colegului bolnav, e mai bine? I-am spus că da, cu toate că nu era mai bine, febra nu scăzuse. Petrică se retrase discret.

Pe la ora două i-am administrat bolnavului o nouă doză de medicament, el înghiți tăcut și cuminte tableta și abia suspină. Aș fi preferat să nu fie atît de tăcut și de cuminte, să protesteze împotriva doctoriei amare, aș fi avut astfel certitudinea că e mai bine. Tot atunci, din dormitor se strecură Sorin S., un băiat atît de blînd că în preajma lui și valul mării se aplatiza, și-mi explică în șoaptă că se trezise din întîmplare și văzînd că e ora cînd băiatul trebuia să ia pilula, venise să-mi amintească... I-am spus că e în regulă, pilula fusese înghițită, și l-am expediat înapoi la somn.

Dar ca un făcut, din treizeci în treizeci de minute, mereu alt coleg al băiatului bolnav, ridicat din somn de o forță misterioasă, venea să vadă cum merg lucrurile, dacă e mai bine, și dacă nu cumva uitasem să-i dau bolnavului o nouă rație de medicamente. La drept vorbind, această ștafetă tăcută, binevoitoare, îngrijorată, îmi făcea bine și mă menținu în picioare pînă spre ziuă.

La ceasurile șase dimineața am observat pe fruntea bolnavului două mărgele de transpirație. Îndată i-am luat temperatura: scăzuse cu un grad! Peste puțin timp termometrul îmi spuse că febra mai cedase un pas... I-am șters fruntea acum leoarcă de transpirație. Criza trecuse cu bine, momentul de vîrf al bolii fusese depășit.

Începea să se lumineze de zi, m-am dus la fereastră. Am observat cum urmele vulpii de azi noapte tăiau în două poiana, venind de undeva, ducîndu-se undeva...

Împletic indu-mă, m-am apropiat de bolnav, fața lui era acum destinsă și dormea adînc un somn adevărat.

Clasa a șasea se trezise și se echipase. Clasa a șasea îmi ceru cu insistență să merg să mă odihnesc, că vor avea ei grijă de toate.

Abia atunci mi-am dat seama, cu mare întîrziere — două nopți nedormite! — că schiorii mei făcuseră de gardă alături de mine, predîndu-și ștafeta insomniei din planton în planton.

Nu m-am dus imediat la culcare. Urmele vulpii urcau în zăpadă pe niște invizibile trepte, și desigur m-aș fi dus să verific unde duc acele trepte, dacă n-aș fi fost atît de obosit.

PREMIILE LITERARE ALE REVISTEI „CUTEZĂTORII" PE ANUL 1975

CARTEA ÎN CARE NE OGLINDIM

Din dorința de a contribui la dezvoltarea unei literaturi pentru copii cu un bogat conținut de idei și un înalt nivel artistic, revista «Cutezătorii» inițiază ancheta **«CARTEA ÎN CARE NE OGLINDIM»** finalizată cu acordarea premiilor literare ale revistei «Cutezătorii» pe anul 1975. Cartea în care ne oglindim la vîrsta pionieriei, cartea în care ne recunoaștem așa cum sîntem și cum vrem să devenim, nu poate fi decît o carte mult îndrăgită, un prieten bun, însoțitor inspirat în acțiunile și-n activitățile noastre. Cartea în care ne oglindim este o carte adevărată, o carte a realității noastre, a aspirațiilor și elanurilor noastre.

Dragi cititori,

Sînteți invitați să participați în număr cît mai mare la această anchetă, exprimîndu-vă opinia voastră de cititori, asupra cărților pe care le-ați citit, sau le veți citi în vacanță, cărți apărute în anul 1975. Participarea la anchetă se va face prin completarea talonului de participare. Vă propunem pentru consultare o listă de cărți apărute în 1975, **Lista rămîne deschisă**, participanții la anchetă avînd posibilitatea să propună pentru apreciere și alte cărți de autori români contemporani, care au fost publicate anul acesta.

O mențiune foarte importantă: înșiși participanții la anchetă vor fi premiați! La închiderea anchetei se vor acorda, prin tragerea la sorți a talonelor de participare și frumoase premii, precum:

- **un aparat de radio cu tranzistori;**
- **un aparat de fotografiat;**
- **o pereche de ghete cu patine;**
- **cărți cu autografele autorilor.**

Toți participanții la anchetă vor primi orare și calendare «Cutezătorii» pe anul 1976.

VĂ PROPUNEM CÎTEVA CĂRȚI PENTRU COPII ȘI TINERET APĂRUTE ÎN 1975 (LISTA RĂMÎNE DESCHISĂ!)

Vasile Bîrză: ALEXANDRU RUSU (evocare)
Vasile Băran: INSULA MANECHINELOR
Victor Rusu Ciobanu: FIUL ADOPTIV
Ștefan Berciu: FANTASTICA AVENTURĂ 2101
Ion Cringuleanu: AVENTURI ÎN ȚARA MOTRULUI
Paul Georgescu: ÎNAINTE DE TĂCERE
Ion Grecea: EI DOI ȘI PIPO
Viniciu Gafița: NOI, CEI CARE VISĂM
Eduart Jurist: DUȚU, LUCU ȘI VACANȚA DE PRIMĂVARĂ
Mihaela Monoranu: DEALUL CU SOARE
Gheorghe Movilă: O POVEȘTE CONTEMPORANĂ
Vasile Mănuceanu: LOGOFĂTUL DRAGU
Leonida Neamțu: COMOARA LOCOTENENTULUI BALICA
Ludovic Roman: RACHETA ALBĂ
Iuliu Rațiu: TAINA FLORII ALBE
Chiril Tricolici: ULTIMA VARIANTĂ

Mai jos se află **Talonul de participare** la ancheta de sfîrșit de an a revistei «Cutezătorii», cu tema «Cartea în care ne oglindim». Trebuie să-l completați și să-l expediați pe adresa redacției (Piața Scînteii 1 — București 33) cu mențiunea: «Cartea în care ne oglindim», pînă la data de 10 ianuarie 1976 (data poștei).

TALON DE PARTICIPARE
la ancheta lansată de revista «Cutezătorii», cu tema «Cartea în care ne oglindim»

Dintre cărțile apărute în 1975, mi-a plăcut cel mai mult cartea

intitulată . . . . . autor

. . . . . .

Numele cititorului . . . . . clasa . . . .

Școala . . . . . Localitatea . . . . . .

băiatul cu degete albastre

Schiță de
COSTACHE ANTON

Domenic apăruse în clasa noastră într-o zi de pe la începutul sau sfîrșitul lui decembrie, nu mai țin minte exact, știu că era zăpadă multă, casele din cartier se schimbaseră, deveniseră mai frumoase, își puseseră toate cușme albe, înalte, trei zile în șir ninsese, apoi dăduse soarele și noi nu ne mai săturam de zăpadă, construiam peste tot cetăți, deveniserăm cei mai grozavi constructori, dar și cei mai războinici. Spun noi, dar de fapt, eu nu participam direct la construirea cetăților sau la bătăliile cu bulgări, ci mai mult afectiv, prin intermediul lui Trufă. Eram cel mai bun recitator din clasă, cel mai aplaudat solist de muzică populară din școală, singurul prezentator de programe artistice din oraș, ba chiar din județ și vă dați seama, locul meu era lîngă sobă. În fiecare recreație îmi lipeam spatele de teracota fierbinte și-l așteptam pe Trufă, care, din două în două minute, alb de zăpadă și cu obrajii roșii, dădea buzna în clasă strigînd:

— Mai avem puțin și isprăvim cetatea!

Eu mă lipeam și mai mult de sobă. Întrebam:

— E mare? Are ziduri groase? Ați făcut și metereze?

Trufă dădea din cap ca un cal care se apără de muște. În felul acesta mă lăsa să înțeleg sau să-mi imaginez tot ce voiam. Și lîngă sobă, imaginația mea era prodigioasă. Cetatea se înălța nu în curtea școlii, ci undeva pe colina din apropierea orașului. Zidurile ei străluceau în soarele dimineții, dar nu mai erau de zăpadă. Erau ziduri adevărate, din piatră, groase de doi metri.

Eu și Trufă eram plăieși, stăteam de veghe în turnul de lîngă poarta principală. Purtam pieptare din piei groase de mistreți, bine argăsite, care ne apărau de săgețile vrăjmașului. Lupta se dădea sub zidurile cetății. Vuietul ei se auzea tot mai deslușit, tot mai aproape. Prin vuietul acesta, auzeam glasul lui Trufă:

— Uraa! Am învins. Sîntem învingători!

Trufă se apropia. Dar nu mai avea piete, nici pieptar din piei groase de mistreți. Purta iar uniforma de școlar. Se oprea în prag și întreba mirat:

— Virgil, tu nu auzi? Am învins! Sîntem învingători.

Înainta pînă spre mijlocul clasei, se oprea iar și-mi arăta ușa:

— Vino să te bucuri și tu de victorie!

Spuneam încîntat:

— Vin! Sigur că vin.

Lăsam soba, dar după trei-patru pași mă opream speriat. Întrebam:

— Și cu gîtul ce fac? Dacă răcesc? Ai uitat că săptămîna viitoare...

Trufă încremenea. Se bătea apoi cu palma peste frunte și recunoștea sincer:

— Da... Ai dreptate. Am uitat că tu trebuie să stai în clasă.

Desprinderea de sobă îmi dădea însă curaj și oarecare independență. Era plăcut să-ți plimbi palmele sau obrajii pe plăcile de teracotă, dar și aerul curat pe care-l aducea Trufă, era plăcut. Mă uitam cu jind spre cuier și mormăiam:

— Aș ieși numai un pic. Îmi pun căciula și fularul...

Trufă înălța din umeri. Spunea fără entuziasm:

— Cum vrei. Eu nu te opresc. Dar așteaptă s-o întreb și pe Luminița.

Se năpustea spre ușă. Eu mă apropiam de cuier. Îmi puneam căciula, mi-o îndesam bine peste urechi, scoteam din mîneca paltonului și fularul, dar nu mai apucam să mi-l înfășor în jurul gîtului. Mă oprea glasul Luminiței:

— Ce s-a întîmplat, Virgil? Te rog să lași fularul și să te astimperi. Dacă te vede pe-afară profesorul de muzică? De ce vrei să ne faci greutăți?

Luminița avea și ea umerii albi de zăpadă, obrajii roșii, iar pumnii cu care mă împingea ușor spre sobă, ieșeau șuvițe subțiri de aburi. Trufă o secunda. Îmi lua fularul, căciula și alerga la cuier să le pună în mîneca paltonului. Cînd mă vedea iar cu spatele lipit de sobă, Luminița înălța spre mine ochii ei mari și se ruga:

— Dacă rămîi în clasă, îți aducem un bulgăre de zăpadă.

Se întorcea spre Trufă și-l întreba cu glas autoritar:

— Ai auzit?

Trufă dădea din cap și se năpustea în direcția ușii. Dispărea, dar peste cîteva clipe îl vedeam iar. Se apropia ținînd în căușul palmelor ceva care semăna cu un ou de gîscă sau cu o pară. Nu era nici ou de gîscă nici pară. Era bulgărele de zăpadă promis. Luminița aștepta să mi-l dea, apoi îmi căuta ochii și-aproape mă implora:

— Acum rămîi?

La prinz, cînd porneam spre casă, tot Luminița mă ajuta să-mi pun fularele. Aveam două fulare. Cu primul îmi acopeream bine gîtul, cu al doilea gura și nasul. Nu-mi rămîneau descoperiți decît ochii. Trufă îmi ducea servieta. El îmi era coleg de bancă, dar și-un fel de scutier care avea grijă de toate. Să nu beau apă rece, să nu mănînc fierbinte, să nu slăbesc, să nu mă îngraș, într-un cuvînt să mă păstrez într-o «formă» bună. Fiindcă de această «formă» (cuvîntul fusese rostit întîi de profesorul de muzică) depindeau multe. În primul rînd, faima clasei. Eram cea mai bună clasă din școală, nu pentru că învățam toți foarte bine, ci pentru că în banca a treia, rîndul de mijloc, stăteam eu. După fiecare spectacol în care mă produceam ca prezentator sau ca solist, acțiunile clasei creșteau. Toți profesorii erau înclinați să ne acorde note mai mari sau să treacă cu vederea un răspuns slab.

În detașament iarăși nu se întîmplau lucruri deosebite. Aș putea zice că nu se făcea aproape nimic. Toate acțiunile scrise cu litere de-o șchioapă în plan erau aminate de la o săptămînă la alta, de pe un trimestru pe celălalt. Un plan făcut la începutul anului era bun și la sfîrșit. Nimeni nu observa că rămînea neschimbat, că nu se clintea o literă. «Forma» mea bună eclipsa totul. Eram mereu în centrul atenției și asta făcea să fie trecute în planul doi sau date uitării toate lipsurile.

La sfîrșitul lui septembrie, cînd se făceau alegerile, comandantul-instructor pe mine mă întreba întîi:

— Virgil, tu pe cine propui?

Mă ridicam și deși răspunsul îmi stătea pe buze, mă uitam peste primele bănci, o vedeam pe Luminița cu fruntea plecată, cu obrajii roșii (numai iarna i se mai făceau așa roșii) aștepta încordată și emoționată, o lăsam să aștepte, mă uitam și spre celelalte bănci și numai după aceea spuneam rar și apăsat:

— Eu o propun pe Luminița.

Ceilalți colegi mă susțineau. Așa ajungea Luminița în fiecare an comandanta detașamentului. Și-n jur totul era frumos și plăcut. Nimeni nu ne făcea nici cea mai mică observație.

Într-o zi însă, în una din zilele acelea cu zăpadă multă, a apărut Domenic și toate s-au schimbat, s-au răsturnat, eu mi-am pierdut «forma» și bineînțeles s-au schimbat și profesorii. Domenic a intrat întîi la noi în clasă. Nu știam cum îl cheamă. Era echipat de iarnă: bocanci grei, pantaloni de schi, pulover galben. Servieta și-o ducea pe cap, iar paltonul sub brațul drept. Ținea palmele întinse și-avea degetele albastre. S-a oprit în prag și a întrebat:

— Aici e a șaptea?

Eu stăteam lipit de sobă. Am dat întîi din cap, apoi am spus:

— Da, a șaptea!

Domenic a înaintat cîțiva pași și văzînd că stau lipit de sobă a rîs încîudat:

— Nu vrei să mă ajuți?

N-aveam nici un chef să mă dezlipesc de lîngă sobă. Am întrebat ironic și de sus:

— Cum să te ajut?

— Ține-mi paltonul și servieta. Nu vezi că am degetele pătate de cerneală? Ce oameni! Mi-au spart călimara...

S-a apropiat și i-am luat de pe cap servieta, apoi de sub braț paltonul. Domenic a vrut să-mi întindă mîna, dar și-a văzut degetele albastre și a rîs:

— Nu pot să-ți string mîna. Dar pe mine mă cheamă Domenic Teodoru. Sînt constructor de hidrocentrale. Adică nu eu. Tata e constructor. Eu mă supun voinței părintești și îl urmez pe toate șantierele. Cred că o să fim colegi.

S-a uitat prin clasă, s-a uitat la degetele lui pătate de cerneală și a întrebat:

— Unde este un robinet cu apă? Aș vrea să mă spăl...

I-am arătat ușa și am spus:

— La capătul culoarului.

Domenic s-a îndreptat spre ușă, dar după doi pași s-a oprit mirat:

— Nu vii cu mine?

Era prea de tot. Nu m-am înălțat pe vîrfuri, dar l-am privit de sus, de foarte sus, așa cum numai eu știam să privesc și am bolborosit enervat:

— Nu pot să ies din cauza gîtului.

Domenic s-a întristat:

— Te doare gîtul? Ai amigdalită?

— Nu! O să am peste trei zile spectacol. Sînt solist...

— Da? Și la ce cînți, la vioară?

— Sînt solist de muzică populară...

Domenic a încremenit de surpriză și admirație, așa am crezut în prima clipă, dar a trebuit să mă corijez repede, să alung o impresie atît de măgulitoare. Pentru că în clipa următoare s-a repezit spre servietă și a scos o cutie dreptunghiulară, iar din cutie un flaut. L-a desfăcut și mi l-a arătat bucuros:

— Eu cînt la flaut...

Și uitînd că are degetele pătate de cerneală a început să cînte. Recreația era pe sfîrșite. Colegii s-au întors din marea lor bătălie, dar nu l-au întrerupt. Unii au trecut în bănci, pe vîrfuri, alții au rămas lîngă ușă sau pe culoar. A venit și profesorul de matematică. Dar nici el nu l-a întrerupt. Abia cînd a terminat, i-a spus:

— Bravo, băiete. În ce clasă ești?

— Într-a șaptea B, a spus repede Dominic.

— Aici e a șaptea C! a suspinat cu părere de rău Luminița.

Profesorul de matematică ne-a făcut semn să trecem în bănci. Domenic s-a apropiat și m-a întrebat în șoaptă:

— Ți-a plăcut?

Am dat din cap și am spus tot în șoaptă:

— Foarte mult!

Restul e ușor de înțeles. Domenic și-a luat paltonul, servieta, flautul și a ieșit. Dacă rămînea la noi, poate că nu-mi ieșeam din «formă» sau chiar dacă-mi ieșeam, rămînea întactă faima clasei. Așa însă se bucură de faimă clasa vecină. Noi ne căsnim să învățăm, să cîștigăm ceam pierdut, pentru că nici un profesor nu ne mai privește cu indulgență.

Desen: Scrieciu Elena
clasa a VII-a, Școala generală nr. 87, București

TRICOLORUL ROMÂNESC

stimat și prețuit pe toate meridianele lumii

În acest an, la 14 decembrie, s-au împlinit douăzeci de ani de cînd România a devenit membră a O.N.U., dar aderiunea efectivă a țării noastre la scopurile și principiile organizației mondiale se identifică cu actul revoluționar de la 23 August 1944, cînd se alătură în mod ferm cauzei forțelor iubitoare de pace ale lumii.

De la intrarea sa în O.N.U., România a participat în mod dinamic și constructiv la dezbaterea celor mai importante probleme înscrise pe agendă, a manifestat permanent inițiativă, afirmîndu-se ca un factor deosebit de activ în eforturile pentru promovarea obiectivelor Organizației. Consecvența cu care România a militat și militează în cadrul organizației mondiale, pentru așezarea relațiilor dintre state pe baza noilor principii democratice, în interesul păcii și înțelegerii între popoare este cunoscută în întreaga lume și constituie o mîndrie pentru noi toți. Rodnicul bilanț al activității țării noastre la Organizația Națiunilor Unite este nemijlocit legat de contribuția prestigioasă, de gîndirea creatoare și participarea directă a președintelui României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ale cărui luări de poziție, idei și propuneri concrete se înscriu ca un aport inestimabil la ridicarea întregii prezențe a României socialiste la O.N.U. pe o treaptă superioară. Sub conducerea și directa îndrumare a șefului statului român, elaborarea și transpunerea în viață a politicii partidului și statului nostru în înaltul for internațional au contribuit substanțial la prestigiul și autoritatea fără precedent de care se bucură astăzi țara noastră în lume, în toate domeniile de activitate. Participarea președintelui României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la sesiunea jubiliară a Adunării Generale a O.N.U. (1970), întîlnirile frecvente ale șefului statului nostru cu secretarul general al O.N.U. și cu personalități conducătoare ale organelor din sistemul organizației mondiale, găzduirea în țara noastră a unor importante reuniuni ale O.N.U., stabilirea la București a unui centru de informare O.N.U., subliniază însemnătatea deosebită pe care țara noastră o acordă acestui for internațional. Prin numeroase inițiative proprii, România a adus în atenția forumului mondial teme de mare interes pentru întreaga umanitate. Tineretul patriei noastre prețuiește în mod deosebit faptul că România a fost primul stat care, la Națiunile Unite, a promovat inițiative și propuneri care privesc tînăra generație. Dezbaterile care au avut loc în acest for în legătură cu viitorul generației tinere au dus la adoptarea Declarației privind promovarea în rîndul tineretului a idealurilor de pace, respect reciproc și înțelegere între popoare, inițiată de România.

Îmbunătățirea relațiilor de cooperare și bună vecinătate pe continentul european (1960—1965); punerea în valoare a resurselor umane (1965); convocarea Conferinței mondiale asupra reformei agrare (1965); consecințele economice și sociale ale cursei înarmărilor și efectele sale profund dăunătoare asupra păcii și securității în lume

COMPLEXUL DE CLĂDIRI ALE SEDIULUI ORGANIZAȚIEI NAȚIUNILOR UNITE SITUAT ÎN INSULA MANHATTAN, NEW YORK.

PETRE Luscalov

FIUL MUNȚILOR

30

Pătrunzînd în clădirea stației meteorologice, Matei și Alina rămaseră o clipă descumpăniți. Ușa dormitorului era larg deschisă. Încăperea era goală. O liniște ciudată învăluia clădirea.

— Ce se întîmplă aici? Unde este tata? întrebă neliniștită Alina. Ce s-a făcut cu domnul Erick?

ROMAN FOILETON

— Cred că sînt în camera telegrafului, îi șopti băiatul, făcîndu-i semn să-l urmeze.

Părăsind sufrageria, străbătură aproape în fugă culoarul mohorît și pustiu. Camera în care se afla telegraful era încuiată. Matei răsuci încet cheia în broască. Inima Alinei bătea cu putere. Băiatul apăsă pe clanță și împinse ușa. Rezemați cu spatele de masă, în apropierea aparatului telegrafic, Mureșanu îi privi o clipă uimit și apoi o bucurie fără de margini îi lumină fața.

— Alina!

— Am sosit, tată! strigă cu veselie Alina, avîntîndu-se în zbor spre el.

Inginerul o prinse în brațe și rămase cîteva clipe nemișcat, ținînd-o cuibărită pe fată la pieptul său.

— S-a sfîrșit totul, îi șopti Alina. Am scăpat de Ciclop, de Rudi și de Vînător.

— Cum așa? făcu nedumerit Mureșanu, unde sînt? Ce s-a întîmplat cu ei?

Fata se desprinse din brațele inginerului și rise cu poftă, ducîndu-și apoi degetul la buze.

— Am să-ți povestesc totul după ce ne despărțim de domnul Erick... Dar pînă atunci... strict secret.

Mureșanu își aruncă privirea spre Matei.

— Apropo de domnul Erick, l-ați eliberat din dormitor?

Băiatul ridică ușor din umeri:

— Dormitorul este gol. Credeam că domnul Erick se află aici.

Inginerul rise amuzat.

ROMAN FOILETON

— Încep să înțeleg... Irlandezul a ajuns la concluzia că excursia asta nu-i prieste și a luat-o la sănătoasa... Cred că în clipa aceasta aleargă spre oraș de-i scapără călcîiele.

Matei și Alina se priviră lung pe sub gene.

— Nu, tată, spuse zîmbind Alina, dacă domnul Erick a șters-o pot să-ți spun despre ce este vorba... Aleargă spre oraș pentru că nu i-a reușit excursia.

Mureșanu o privi mirat.

— Nu i-a reușit excursia? Ce vrei să spui?

— Nu-l cheamă Erick, ci Wolf, continuă amuzată Alina... El era șeful lui Rudi, al Vînătorului și al Ciclopului...

Inginerul înmărmurise.

— Cu neputință!... El era... nu se poate... Simpaticul domn Erick?

În clipa aceea, aparatul telegrafic începu să țăcăne într-un ritm vioi.

— Ti-ti-ta-ta-ta-ti-ti-ta-ta-ta.

— Este indicativul tatii! strigă Matei, repezindu-se la aparat și apăsînd de cîteva ori pe manipulator. Apoi se opri. Aparatul telegrafic începu să țăcăne din nou. Banda îngustă de hîrtie se desfășura în serpentine albe sub privirile ușor neliniștite ale inginerului și Alinei.

În sfîrșit, aparatul telegrafic tăcu. Matei desfășură banda și citi cu voce tare: «... Am fost informat de cele petrecute la stație. Stop. Nenea Avram o să întîrzie. Are încurcături cu obținerea pieselor de schimb. Asigură transmiterea regulată a telegramelor sinoptice.

ROMAN FOILETON

Sosesc diseară. Stop. Comunică inginerului Mureșanu că soția lui sosește mîine dimineață la aeroportul Otopeni, cu un avion al companiei «Swissair». Stop. Tata.»

— Sosește mama! exclamă bucuroasă Alina.

Mureșanu păru să se gîndească o clipă.

— În cazul acesta trebuie să întrerupem excursia și să plecăm imediat la București, spuse el, și adăugă, întorcîndu-se spre Matei: Ne ajuți ca să ajungem la poteca marcată?

— Desigur, răspunse ușor încurcat băiatul. V-aș conduce și pînă la oraș, dar trebuie să mă întorc cît mai repede... Pînă la ora 10 am de citit aparatele meteorologice și de transmis prima telegramă sinoptică.

Peste un sfert de ceas, părăsind stația meteorologică, cei trei înaintau spre puntea suspendată. Alina și Matei păseau tăcuți, îngînduriți, unul lîngă celălalt. Din cînd în cînd fata își arunca privirea peste umăr, spre mica clădire albă de beton ce se estompa încet, încet, în ceața aurie a dimineții.

— Cînd vii la București? îl întrebă deodată fata, întorcînd capul spre Matei.

Băiatul ridică din umeri continuînd să pășească alături de ea.

— Cine știe?...

— Iarna locuiești tot aici?

— Nu, cobor la oraș, la școală. Sînt intern.

— Păcat. Aș fi făcut cu mama și cu tata o excursie pînă aici, ca să te văd.

(1970); creşterea rolului O.N.U. în menţinerea şi întărirea păcii şi securităţii internaţionale (1972), iată doar cîteva dintre nenumăratele probleme de mare interes pentru întreaga umanitate dezbătute la O.N.U., tot ca urmare a iniţiativei ţării noastre. Este cunoscut faptul că **Deceniul dezarmării** (1970—1980), proclamat de O.N.U. cu prilejul sesiunii jubiliare are ca punct de pornire iniţiativa ţării noastre. Aprecierile de care se bucură ţara noastră, eforturile depuse şi-au găsit expresia în desemnarea României la conducerea unor organe şi organisme ale O.N.U. Recent, ţara noastră a fost aleasă ca membru nepermanent al Consiliului de Securitate.

Ca obiectiv permanent şi trăsătură definitorie a politicii externe a ţării noastre, lupta pentru înfăptuirea dezarmării decurge, aşa cum subliniază Programul partidului nostru, din însăşi natura orînduirii sociale şi de stat a României şi constituie o elocventă expresie a înaltei responsabilităţi faţă de destinele civilizaţiei umane, faţă de soarta păcii şi colaborării internaţionale.

O importantă acţiune internaţională întreprinsă de ţara noastră pe linia eforturilor sale stăruitoare pentru crearea unor condiţii de pace şi securitate tuturor popoarelor, pentru eliminarea războiului din viaţa omenirii, pentru făurirea unei lumi mai drepte şi mai bune, o constituie difuzarea la actuala sesiune a Adunării Generale a documentului «Poziţia României în problemele dezarmării, în primul rînd ale dezarmării nucleare şi în instaurarea unei păci trainice în lume».

Tot în cadrul sesiunii O.N.U. din acest an, România a prezentat alte două importante documente cuprinzînd poziţia ţării noastre şi o serie de propuneri concrete privind instaurarea unei noi ordini economice internaţionale şi îmbunătăţirea şi democratizarea activităţii Organizaţiei Naţiunilor Unite.

În domeniul cooperării economice internaţionale, iniţiativele româneşti sînt inseparabile de eforturile pe care le depun numeroase state ale lumii pentru edificarea unui nou sistem de relaţii economice. Ele vizează între altele recunoaşterea universală a dreptului suveran al tuturor statelor de a fi pe deplin stăpîne pe resursele naturale proprii, implicaţiile materiilor prime pe planul dezvoltării, lichidarea discriminărilor, barierelor artificiale şi inechităţilor în relaţiile economice. România a militat permanent pentru edificarea unei noi ordini economice şi politice internaţionale, o ordine a justiţiei, echităţii şi adevărului.

Parte integrantă a politicii sale externe, participarea ţării noastre la activitatea O.N.U., iniţiativele sale de larg ecou în întreaga lume, aportul la întărirea rolului, eficienţei şi autorităţii Natiunilor Unite au contribuit la edificarea înaltului prestigiu internaţional, a consideraţiei, stimei şi preţuirii de care se bucură poporul român pe toate meridianele lumii.

TAPISERIA «CÎNTARE OMULUI» REALIZATĂ DE ARTISTUL ROMÂN ION NICODIM, ÎMPODOBEŞTE UNA DINTRE SĂLILE O.N.U.

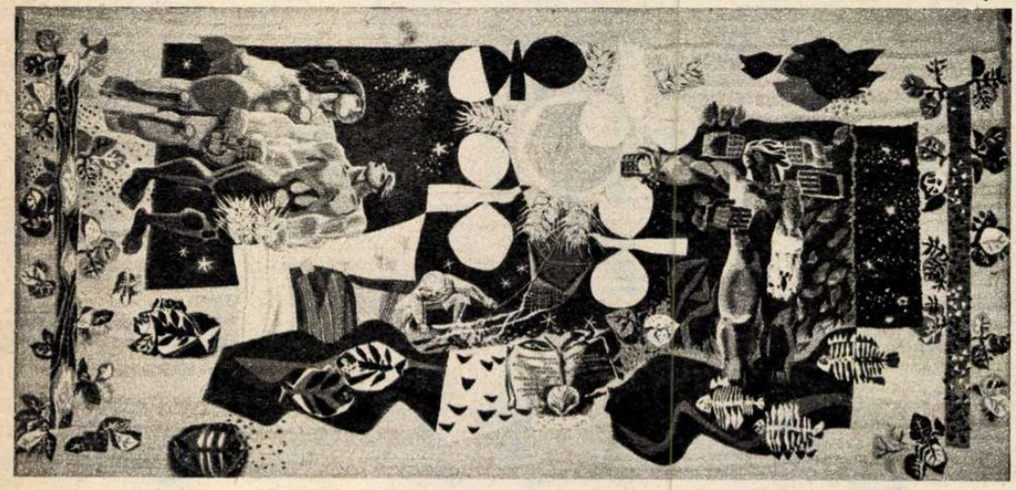

ŢARA ŞI PIONIERII

Profilul pus pe medalia soarelui
Ni se pare conturul pămîntului meu.
Această uriaşă autobiografie a neamului
Pe care o spunem mereu.

Şi sîntem mai meşteri acum ca oricînd.
E-o vibraţie vastă, un zburător tumult.
Se zideşte o ţară întreagă, cîntînd;
Ştim mai bine, mai sigur, mai mult.

Ard în abecedare chemări ce s-au stins
Ard în muşcate chemări ce urmează să vină,
În Patrie timpul e-un fluviu pe care l-am prins,
Să-l prefacem în comori şi-n lumină.

GHEORGHE PALEL

REPUBLICA

Un vis era Republica, şi noi
mărşăluind pe drumul de lumină
sub pavăză de flamuri comuniste
l-am împlinit sub zarea carpatină.
Republica, rotund îmbrăţişată
de limpezi mioritice izvoare,
din dor născută şi din zbucium
trăieşte-n inimile noastre
precum de veacuri cîntecul de bucium.

RADU SELEJAN

ROMAN FOILETON

— Oricum, n-ai ti putut să ajungi la staţie... Iarna sînt viscole puternice pe aici şi avalansele de zăpadă măturâ munţii... Poate vara viitoare.

— Pînă atunci ai să-mi scrii?

— Nu cred.

— De ce?

— Nu-mi place să scriu scrisori. Nu sînt fată.

Ea îi aruncă o privire plină de duioşie.

— Matei, crede-mă, îmi pare rău că te las singur aici.

Băiatul privea drept în faţa lui.

— Nu-ţi face griji. Am destul de lucru la staţia meteorologică.

Străbătură puntea suspendată, sfîşiind parcă dantele de lumină ce se legănau deasupra abisului.

— Îmi pare rău că plec fără să-mi iau rămas bun de la Mitică, spuse fata... Este un urs tare cumsecade... Să ai grijă de el, Matei... Să-l păzeşti de vînătorii care-l caută, îmi promiţi?

— Ţi-am mai spus, răspunse băiatul, făcînd un gest nedefinit cu mîna. Nu s-a născut încă vînătorul care să-l împuşte pe Mitică... Dar să-ncerc să-l chem. Dacă se află pe aici, o să mă audă.

Băiatul duse două degete la gură şi scoase cîteva fluierături lungi şi ascuţite. Ele se pierdură printre stînci în ecouri din ce în ce mai subţiri şi mai îndepărtate. Aşteptară o vreme. Dar stîncile rămaseră tăcute. Micul grup se puse în mişcare. Şi străbătînd labirintul de stînci, se opri în apropierea peşterii lilieciior.

— Priveşte, tată! strigă bucuroasă Alina, întinzînd braţul şi arătînd spre o

ROMAN FOILETON

stîncă răsturnată pe care se afla desenată o săgeată albastră... Săgeata albastră... Totul a început aici, ţi-aminteşti?

Inginerul privi lung spre Matei.

— Şi se pare că totul se va sfîrşi aici... Trebuie să te întorci, Matei, nu-i aşa?

Băiatul arătă cu capul spre înălţimile ameţitoare ale giganţilor pereţi de stîncă ce se pierdeau încet, încet în ceţuri albastre-viorii.

— Da. Mitică a sosit. E acolo sus, mă aşteaptă...

Alina ridică privirea spre înălţimi. Undeva, departe, sus, în vîrful unei stînci, pe cerul de-un albastru diafan, se contura silueta neagră, ca de cărbune, a giganticului urs.

— Rămîi cu bine, Mitică... Cu bine, prietene! strigă fata, fluturîndu-şi mîna deasupra capului... Pe vara viitoare!

Mureşanu o prinse uşor de mînă.

— Să mergem, Alina.

Fata coborî privirea şi se răsuci neliniştită în jurul ei.

— Tată... unde-i Matei? strigă ea. Unde-i Matei, tată?

Mureşanu tăcea. O linişte adîncă învăluia stîncile şi gura peşterii. Sus, în înălţimile ce se pierdeau prin ceţurile cu reflexe viorii, asemeni unor coloane infinite, răsuna un fîlfîit îndepărtat şi spart ca un zbor de vulturi nevăzuţi.

(Sfîrşit)

DE CÎND ESTE ANUL NOU LA 1 IANUARIE?

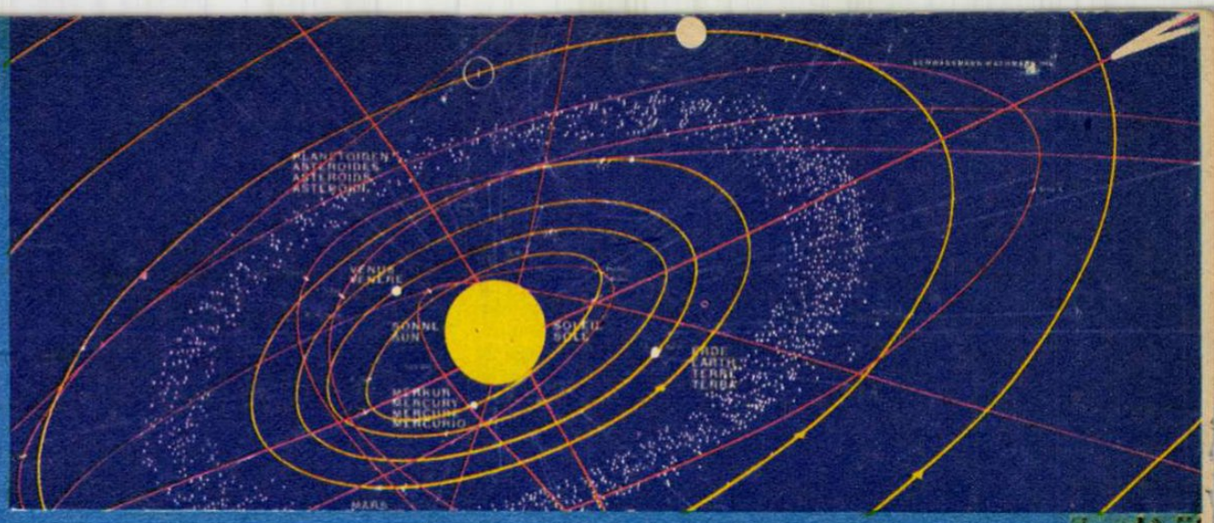

Încă din zorile civilizației omul și-a dat seama că nu poate trăi în afara timpului și a încercat să afle cheia înțelegerii lui. Generalizarea ocupațiilor agricole a făcut să crească însemnătatea cunoașterii duratei anotimpurilor, a datelor celor mai propice semănatului, recoltării etc.

Eforturile popoarelor din vechime de a da o reprezentare matematică anului au dus la apariția unei sumedenii de calendare.

Diferitele sisteme de măsurare a timpului calendaristic se orientează după periodicitatea anumitor fenomene cerești.

CALENDARELE SOLARE, cele mai răspîndite astăzi, se bazează pe durata mișcării de revoluție aparentă a Soarelui în jurul Pămîntului — în realitate a Pămîntului în jurul Soarelui —: circa 365 zile, 5 ore, 48 minute și 46 secunde.

CALENDARELE LUNI-SOLARE au aceeași perioadă, lunile fiind însă astfel calculate încît să corespundă cît mai bine cu durata dintre două faze lunare identice. Cum însă Luna ocolește Pămîntul în numai 28 zile, s-a ivit nevoia de a se adăuga din cînd în cînd o a 13-a lună, pentru ca începutul anului să cadă în același anotimp. Este calendarul chinezilor antici, al grecilor, mongolilor, indienilor și al altor popoare din vechime.

CALENDARELE LUNARE sînt fondate numai pe evoluția satelitului natural al Pămîntului. Anul cuprinde 12 luni, alternativ de 30 și 29 zile. Se ajunge astfel la un an de 354 zile. Este calendarul multor popoare din Asia Centrală, Orientul Apropiat și Africa.

Alte calendare au adoptat un an *cuprinzînd un număr întreg de zile*, începutul anului nerepetîndu-se în condiții identice decît după lungi perioade de timp. Astfel sînt concepute calendarele antice ale egiptenilor, perșilor și armenilor.

CALENDARUL IULIAN, introdus la Roma de Iuliu Cezar în anul 46 î.e.n. se bazează pe proiectul astronomului grec Sosigene. Avea 365 zile, una din ele (24 februarie) fiind periodic dublată. Dacă pînă la data amintită anul nou roman începea la 1 martie, din anul 45 î.e.n. Anul nou se sărbătorește la 1 ianuarie. Numele actual al lunilor septembrie, octombrie, noiembrie și decembrie amintește vremea cînd aceste luni erau a șaptea, a opta, a noua, respectiv a zecea din anul roman care începea la 1 martie.

CALENDARUL GREGORIAN actual datează din 1582 și consideră anul de 365, 242 5 zile. Anul curent are 365 zile, o dată la patru ani luna februarie numărînd 29 zile. Drept urmare, la fiecare 1 000 de ani apare un decalaj de 7,5 zile. Pentru a-l reduce, se renunță la ziua de 29 februarie în trei pătrimi din anii bisextili seculari. Astfel, rămîn bisextili numai anii seculari 1600, 2000, 2400 (multipli de 400).

Calendarul dacilor

Există dovezi că dacii aveau numeroase preocupări științifice.

Printre ele, un loc deosebit ocupa astronomia. Studierea, la Sarmizegetusa,a marelui sanctuar rotund confirmă aceste preocupări. După ce în jurul acestei incinte a plutit multă vreme un abur de enigmă, s-a ajuns la concluzia *că originala construcție se află în directă* legătură cu mișcarea de revoluție. Marele istoric care a fost Constantin Daicoviciu a mers mai departe, afirmînd că există legături între structura sanctuarului și calendar. Compus din mai multe elemente distincte și anume: un cerc din blocuri de andezit, un cerc din stîlpi de andezit, un cerc din stîlpi groși de lemn și o îngrăditură în formă de potcoavă tot din lemn, sanctuarul stă mărturie pentru temeinicia atît a cunoștințelor tehnice pe care le-au avut strămoșii noștri cît și a celor de astronomie. Cele trei cercuri, două din piatră și unul din lemn, sînt concentrice. Primul, alcătuit din 100 blocuri de andezit, nu are vreo semnificație specială. Deosebit prin construcție și semnificație este în schimb cel de al doilea cerc, la care o formație de șase stîlpi înalți plus unul iat se repetă de 30 de ori. Un timp formația de 6 + 1 a fost interpretată ca reprezentînd săptămîna de șapte zile. Asta ar fi însemnat că anul întreg număra 210 zile. Este greu de presupus că dacii ar fi folosit săptămîna de șapte zile în timp ce egiptenii, grecii și chinezii antici socoteau în decade. S-a pornit atunci de la o altă idee, și anume că numai grupul de șase stîlpi înalți are semnificație calendaristică, cel de al șaptelea, mai scund, avînd rol despărțitor. Acceptînd această ipoteză, ne aflăm în fața a 30 de grupuri care, înmulțite cu șase, dau 180 zile — jumătatea anului de 360 zile. Specialiștii care au cercetat sanctuarul au ajuns la concluzia că dacii ar fi corectat în cele din urmă anul, ajungînd la 365 zile. De asemenea, relieflnd cunoștințele de astronomie ale dacilor, istoricii subliniază originalitatea calendarului dacic, care împarte luna în cinci perioade de cîte șase zile.

Imaginea reprezintă discul de piatră al unui străvechi calendar maya. Anul mayaș era calculat cu o precizie uimitoare, avînd 365, 242 129 zile. Anul solar uzual avea 365 zile și cuprindea 18 luni a cîte 20 zile, la care se adăugau cinci zile. Paralel funcționa anul de cult, avînd 260 zile. Odată la 52 de ani solari, Anul nou cădea în aceeași zi după ambele calendare. Acești 52 de ani formau un ciclu numit îndeobște *secolul mexican*.

MĂSURAREA TIMPULUI de-a lungul unui an ar fi fost imposibilă fără dezvoltarea observațiilor astronomice. Răspîndirea lor, în special în Asia, încă înaintea erei noastre, a fost însoțită de ridicarea unor construcții speciale, menite să facă posibile măsurători cît mai exacte. Cele mai vechi dintre aceste construcții nu mai pot fi văzute astăzi. Tradiția lor a continuat însă milenii în șir. În desen: unul dintre observatoarele de la Jantar Mantar (Delhi, India). Aceste construcții, ridicate de maharajahul-astronom Singh al II-lea din Jaipur în prima parte a secolului al XVIII-lea, reproduc la scară gigantică (cea mai înaltă dintre aceste construcții are 27 m) instrumentele de metal ale timpului. Folosirea lor a permis obținerea unei impresionante precizii în calculul astronomic.

TEST

CU «CAPUL ÎN NORI» SAU «CU PICIOARELE PE PĂMÎNT»?

Se spune despre unii că sînt foarte distrați — «cu capul în nori»; despre alții, dimpotrivă, că sînt «cu picioarele pe pămînt». Tu cum ești? Marcînd cu un punct răspunsul afirmativ dat întrebărilor de mai jos și făcînd apoi bilanțul pe litere, vei afla în ce categorie te înscrii. Dacă punctajul literei A este superior, trebuie să iei măsuri!

1) **A.** Uiți să adresezi urări părinților sau fraților tăi, în ziua aniversării lor?
   B. Îți propui, cu o seară înainte, să fii primul care le adresează urarea?

2) **A.** Ai și pornit spre școală cînd constați că porți în picioare încălțăminte desperecheată?
   B. Înainte de a ieși pe ușă, îți controlezi încă o dată ținuta vestimentară?

3) **A.** Nu observi cînd îți cade batista din buzunar?
   B. Găsești adesea, pe stradă, obiecte pierdute?

4) **A.** Nu bagi de seamă cînd pierzi un nasture?
   B. De cum slăbește un nasture, îl aduci mamei la cusut?

5) **A.** Ai spus vreodată «Scuzați, vă rog», cînd te-ai lovit de un stîlp electric?
   B. Eviți întotdeauna obstacolele întîlnite în drum?

6) **A.** Obligi adesea persoanele care te întreabă ceva să repete de mai multe ori întrebarea?
   B. Răspunzi înainte de a fi întrebat a doua oară?

7) **A.** Cînd asiști la un accident de circulație, nu ești capabil să relatezi imediat, amănunțit, cele petrecute?
   B. Poți relata exact cum s-au întîmplat lucrurile?

8) **A.** Cînd te-ai întors de la cumpărături constați că ai uitat restul?
   B. Îl numeri încă o dată înainte de a părăsi magazinul?

9) **A.** Prietenul căruia i-ai promis o carte trebuie să ți-o amintească de mai multe ori?
   B. I-o aduci a doua zi după ce ți-a adresat rugămintea?

10) **A.** Uiți să scrii data temei pentru a doua zi?
    B. E primul lucru pe care-l faci cînd te-apuci să-ți scrii temele?

11) **A.** Ți se întîmplă, cînd vrei să te apuci de un lucru, să constați că nu l-ai terminat pe cel început înaintea lui?
    B. Nu începi altul decît cînd nu l-ai sfîrșit pe primul?

ARITMOGRIF LITERAR

Pe verticala AB — numele unuia dintre cei mai de seamă poeți ai țării noastre (1866—1918). Pe orizontal, numele altor poeți și prozatori români.

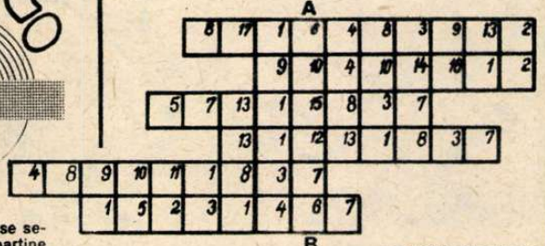

Care din cele șase semicercuri de sus aparține cercului de jos?

Ovidiu Nimigean
'Iva-Mică, județul Bistrița-Năsăud

Două din aceste roți dințate sînt identice. Care?

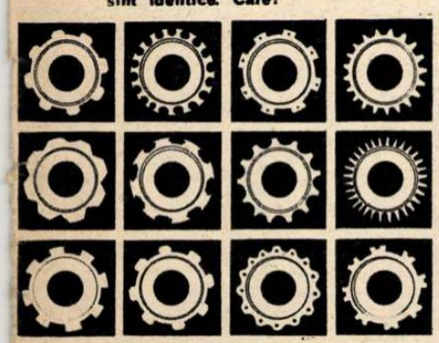

Cele cinci găuri sînt executate cu burghiurile de mai sus. Identificați corespondentul fiecăruia.

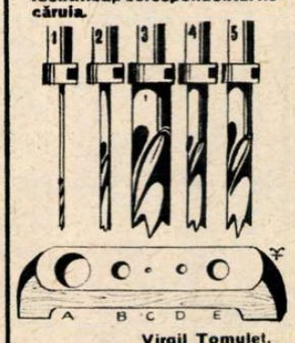

Virgil Tomuleț,
Cluj-Napoca

ILIE NĂSTASE AL NOSTRU

După desemnarea Nadiei Comăneci — drept cea mai bună sportivă a lumii pe 1975, sportul nostru de performanță ne oferă în acest sfîrșit de an o nouă și la fel de mare bucurie prin Ilie Năstase care a cîștigat, pentru a patra oară (!) cunoscuta întrecere anuală a celor mai buni tenismeni ai lumii — «Turneul campionilor», desfășurat recent la Stokholm. Obținută în compania unorași ai tenisului mondial — Arthur Ashe, Björn Borg, Guillermo Vilas, Manuel Orantes, Raul Ramirez, Adriano Panatta și Harold Solomon — performanța e cu atît mai prestigioasă, atît pentru Năstase cît și pentru tenisul românesc cu cît a venit cam... pe neașteptate. Știți, desigur, că în ultimul timp, și cu deosebire în acest an, Năstase n-a mai reeditat succesele cu care ne obișnuise. Iată însă că toate previziunile și pronosticurile pesimiste la adresa lui au fost spulberate dintr-o dată și de-o manieră categorică de singurul care putea s-o facă: de Năstase însuși. Ce vrem să vă spunem, ce vrem să subliniem cu asta? Că tocmai de-aceea (pentru surpriza pe care ți-o poate oferi oricînd) sportul e atît de frumos, atît de pasionant nu numai pentru cei care-l practică, ci și pentru suporteri; că Ilie al nostru face parte dintre acei oameni care printre devizele după care se conduc și trăiesc o au și pe aceea care ne îndeamnă să nu ne lăsăm niciodată, să nu ne dăm bătuți prea ușor, mai precis atîta timp cît știm că mai putem, că încă n-am dat și n-am făcut tot ceea ce putem da și face.

Acestea fiind zise, îl felicităm pe marele nostru campion pentru noul lui succes — care-i și al nostru, nu-i așa? —, îi mulțumim pentru bucuria pe care ne-a adus-o la acest sfîrșit de an bogat și rodnic și — mai important decît orice — să încercăm, să ne străduim ca fiecare dintre noi să învețe din exemplul lui.

C. Diaconu

un milion de prieteni

NEDUMERIRE. **Atena Lică** din clasa a șasea, Șc. gen. **Bacea, Movileni-Olt,** este nedumerită! Ea a observat că un număr de activități pionierești propuse mai de mult în unitate n-au fost integral îndeplinite **«cu toate străduințele tovarășei comandant-instructor și ale pionierei-comandant».** Întrezărim aici simțul critic al Atenei. Dar imediat urmează întrebarea **«De ce oare?»** care se adresează... redacției! Adică să-i explicăm noi de ce activitatea pionierească din școala ei șchioapătă. Să «ghicim»! Nu, Atena. Răspunsul la această întrebare și cuvenitele măsuri **vă privesc pe voi!**

PASIUNE. **Ancăi Găgeanu,** clasa a șasea, **Șc. gen. 117 București,** îi place muzica și e atrasă în mod deosebit de concertele pentru pian. De aici, dorința de a învăța ea însăși pianul, dar și întrebarea **«Oare eu sînt prea în vîrstă? Am 12 ani.»** Este adevărat că studiul unor instrumente muzicale se începe foarte timpuriu, dar 12 ani nu este deloc o vîrstă prea înaintată! Poți începe chiar... mîine. Talentul și munca vor hotărî dacă vei deveni o mare pianistă sau o distinsă amatoare.

ARHEOLOGIE. Felicitări lui **Mihai Buzea** și colegilor săi de la **Șc. gen. Berlescu, Ianca-Brăila.** Ei au găsit pe cîmp, în urma unor cercetări, cioburi de oale de lut cu încrustații care **«seamănă perfect cu cele de pe niște vase vechi din cartea de istorie. Cui să mă adresez pentru lămuriri?»** Tovarășului profesor de istorie, bineînțeles. Va fi bucuros să vă ajute.

CINE POATE FI REDACTOR LA «SEMAFORUL» ȘCOLII? **Constanța Smaranda Oblea** e pionieră în clasa a doua C, a **Școlii generale nr. 5, Petrila.** Citind în revista noastră despre «Semafor» și plăcîndu-i probabil și «Semaforul» unității ei, dorește să devină redactor al acestuia. Cîțiva colegi din clasele gimnaziale i-au spus însă că nu poate fi redactor la «Semafor», întîi deoarece este prea mică și al doilea pentru că nu este... comandantă de detașament! **«De crescut,** scrie Constanța, **o să cresc eu, dar comandantă de detașament nu știu dacă o să fiu vreodată. Înseamnă că trebuie să-mi iau gîndul de la «Semafor»?** Nu. Colegii tăi te-au informat greșit! La «Semafor» poate fi redactor **orice pionier,** indiferent de vîrstă sau de... grade, cu condiția să învețe bine, să se comporte exemplar și să aibă spirit critic, haz, îndeminare la scris și desenat!

Ovidiu Zotta

DETAȘAMENTE ABONATE INTEGRAL LA «CUTEZĂTORII»:

Detașamentul clasei a V-a, Șc. gen. Ormeniș, Vișoara — Mureș.

Detașamentul clasei a V-a, Șc. gen. Eibenthal, Mehedinți.

Detașamentul clasei a IV-a, Șc. gen. 21, Timișoara.

Toate aceste detașamente — și altele, care vor apărea ulterior — primesc Diploma specială a revistei «Cutezătorii».

ABONAȚII NOȘTRI:

Gabriela Băietu, cl. a V-a, Șc. gen. nr. 1, Hunedoara.

Adrian Livadariu, cl. a VIII-a, Str. Ariadna 21, Timișoara.

Cornelia Ștefan, cl. a VII-a, Beciu, Scorțoasa-Buzău.

Tudor Cantoneru, cl. a VIII-a, Șc. gen. 197, București.

DOROBANȚII

Scenariu:
DUMITRU ALMAȘ
Desene:
VIORICA MIHĂESCU

7

ASALTUL REDUTELOR DE LA GRIVIȚA A FOST NECUPRINS DE GREU. TURCII SE APĂRAU CU ÎNDÎRJIRE. NUMAI VITEJIA ȘI EROISMUL DOROBANȚILOR ROMÂNI, CU PANĂ DE CURCAN LA CACIULĂ ȘI NEÎNFRICAȚI ÎN FAȚA MORȚII, AU FĂCUT CA BĂTĂLIA PENTRU REDUTELE GRIVIȚEI SĂ FIE O VICTORIE ROMÂNEASCĂ.

CINE-I CURCAN, SĂ PIE ȘOIM DE MUNTE!
ÎNAINTEE! URAAA!
ALLAAH!
ALLAH! ALLAH!
TRĂIASCĂ ROMÂNIA INDEPENDENTĂ!
SĂ-L SMULGEM, CONSTANTINE!...
DUCEȚI-L LA COMANDAMENT! SĂ NU-L PIERDEȚI!
NU-L DĂM NICI MORȚI!... E-AL NOSTRU DE ACUM!..
ALLAH!
M-A LOVIT RĂU, DUȘMANUL...
CURAJ, PENEȘ CURCANE!
BRAVO, VITEJII MEI! SÎNTEȚI VREDNICI URMAȘI AI STRĂBUNILOR CARE S-AU LUPTAT LA CĂLUGĂRENI...
EȘTI RĂNIT VITEAZULE?! SANITARI, O BRANCARDĂ...
VA URMA

ABONAMENTE — prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Din străinătate: ILEXIM — Departamentul export-import presă, București, Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. 2002, telex: 011631.

index 41033

REDACȚIA: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17.60.10
ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» ● TIPARUL: C.P.C.S.

Prezentarea artistică: IOAN DONCA
Tehnoredactare: NIC. NICOLAESCU

● Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU ● Redactor-șef adjunct: OVIDIU ZOTTA ● Secretar general de redacție: IOAN DONCA